

Vragen en antwoorden

Over verplichting van elektronisch
deponeren van jaarstukken in
het handelsregister bij de
Kamer van Koophandel

Vragen en antwoorden over verplichting van elektronisch deponeren van jaarstukken in het handelsregister bij de Kamer van Koophandel

N.B. Deze vragen en antwoorden geven geen officieel overheidsstandpunt weer, het is aan de rechter om in een concreet geval de wet te interpreteren.

Welke jaarstukken dienen elektronisch te worden gedeponereerd bij het handelsregister?

Het gaat om de jaarrekening, het bestuursverslag en de overige hieraan toe te voegen gegevens zoals een accountantsverklaring die ingevolge artikel 2:394 van het Burgerlijk Wetboek gedeponereerd dienen te worden. Als hierna wordt gesproken over de jaarrekening dan worden hiermee ook deze stukken bedoeld.

Geldt de verplichting tot elektronische deponering voor de vervangende accountantsverklaring (rechtspersonen die geen winst beogen)?

De vervangende accountantsverklaring in geval van een rechtspersoon die geen winst beoogt en geen jaarrekening hoeft te deponeren, als bedoeld in artikel 2:396 lid 9 van het Burgerlijk Wetboek, valt niet onder de stukken die ingevolge het Besluit elektronische deponering handelsregister digitaal gedeponereerd moeten worden. De vervangende accountantsverklaring moet op papier of per e-mail gedeponereerd worden.

Geldt de verplichting tot elektronische deponering voor de stukken op grond van artikel 2:408 eerste lid letter d van het Burgerlijk Wetboek moeten worden gedeponereerd (geconsolideerde jaarrekening groep, bij vrijstelling consolidatie groepsdeel)?

Het Besluit elektronische deponering handelsregister is van toepassing op die bescheiden die op grond van artikel 2:394 van het Burgerlijk Wetboek bij het handelsregister gedeponereerd moeten worden. Het Besluit elektronische deponering handelsregister is niet van toepassing op de geconsolideerde jaarrekening van de topholding die op grond van 2:408 eerste lid letter d van het Burgerlijk Wetboek moeten worden gedeponereerd als een tussenholding is vrijgesteld van consolidatie. De stukken zoals beschreven in 2:408 eerste lid letter d van het Burgerlijk Wetboek (de geconsolideerde jaarrekening met accountantsverklaring en bestuursverslag) moeten op papier of per e-mail worden gedeponereerd. De verplichting tot elektronisch deponeren geldt in beginsel wel voor de enkelvoudige jaarrekening van een rechtspersoon die gebruik maakt van de vrijstelling voor tussenconsolidatie op grond van artikel 2:408 van het Burgerlijk Wetboek.

Geldt de verplichting tot elektronisch deponeren van de jaarstukken voor een rechtspersoon die gebruik zou kunnen maken van de vrijstellingen voor een kleine of middelgrote rechtspersoon, maar vrijwillig de jaarrekening opmaakt en deponereert als middelgroot of groot?

De verplichting is afhankelijk van het type jaarrekening dat de rechtspersoon deponereert¹. Dat wil zeggen dat een kleine rechtspersoon die vrijwillig een jaarrekening opmaakt en deponereert conform de eisen die gesteld worden aan middelgrote rechtspersonen (inclusief eis tot accountantscontrole), vanaf boekjaar 2017 verplicht elektronisch gaat deponeren. Wanneer een kleine (of middelgrote) rechtspersoon kiest voor het opmaken van de jaarrekening conform een grote rechtspersoon, dan is deze voorlopig (naar verwachting tot boekjaar 2022) vrijgesteld van het elektronisch deponeren.

Geldt de tweejaarstermijn uit het Burgerlijk Wetboek nog bij de verplichting tot elektronisch deponeren van de jaarstukken?

Ja, de termijn van twee jaar die is opgenomen in de artikelen 2:395a, 396 en 397 van het Burgerlijk Wetboek blijft van toepassing. Zodra een rechtspersoon op twee opeenvolgende balansdata voldoet aan twee van de drie gestelde criteria, dan moet hij de jaarrekening ook deponeren op de wijze die op dat moment voor die categorie rechtspersonen geldt. Voor nieuw opgerichte rechtspersonen worden de criteria getoetst op basis van

¹ "Het gaat om rechtspersonen die voldoen aan de vereisten van grootte, zoals opgenomen in het eerste lid van de artikelen 395a, 396 en 397, die ook daadwerkelijk een verkorte jaarrekening overeenkomstig die artikelen deponeren. Is de toepassing van de voornoemde artikelen bijvoorbeeld uitgesloten (bijvoorbeeld wanneer een rechtspersoon kiest voor de toepassing van artikel 2:362, achtste lid, van het BW, op grond van artikel 2:398, zevende lid, van het BW, of op basis van bijzondere wetgeving), dan dient de desbetreffende rechtspersoon pas via SBR te deponeren zodra digitale deponering voor grote rechtspersonen gaat gelden", Staatsblad 2016, nr. 149, p.11.

in het eerste boekjaar overeenkomstig artikel 2:398, eerste lid, van het Burgerlijk Wetboek. Dit sluit aan bij het principe dat de verplichting tot elektronisch deponeren wordt gebaseerd op het jaarrekeningregime dat daadwerkelijk is toegepast door een rechtspersoon.

Geldt de verplichting tot elektronisch deponeren van de jaarstukken voor een rechtspersoon die de jaarstukken volgens International Financial Reporting Standards (hierna: IFRS) opmaakt en deponereert?

Een kleine of middelgrote rechtspersoon kan kiezen voor het opstellen van zijn geconsolideerde en/of eenvoudige jaarrekening op basis van IFRS, overeenkomstig artikel 2:362 lid 8 van het Burgerlijk Wetboek. Bij toepassing van IFRS stelt de rechtspersoon de jaarrekening op als grote rechtspersoon. Daarom hoeven deze rechtspersonen voorlopig nog niet elektronisch de jaarstukken te deponeren. In de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel (Kamerstukken 2014-2015, 34 262, nr. 3) is aangegeven, dat het voornemen bestond om de verplichting tot elektronisch deponeren voor de groep 'grote rechtspersonen' (en dus ook de rechtspersonen die de jaarrekening volgens IFRS opstellen) in te laten gaan over het boekjaar 2019. Dat is inmiddels aangepast. Het voornemen is om deze verplichting in te laten gaan vanaf boekjaar 2022.

Geldt de verplichting tot elektronisch deponeren van de jaarstukken voor een rechtspersoon van openbaar belang op basis van artikel 2:398, zevende lid, van het Burgerlijk Wetboek?

Voor deze rechtspersoon zijn de vrijstellingen voor kleine en middelgrote rechtspersonen niet van toepassing. Deze rechtspersoon moet dus een jaarrekening opstellen volgens de regels voor grote rechtspersonen. Voorlopig hoeven zij de jaarstukken nog niet elektronisch te deponeren. In de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel (Kamerstukken 2014-2015, 34 262, nr. 3) is aangegeven, dat het voornemen bestond om de verplichting tot elektronisch deponeren voor de groep 'grote rechtspersonen' (en dus ook voor de rechtspersoon van openbaar belang) in te laten gaan over het boekjaar 2019. Dat is inmiddels aangepast. Het voornemen is om deze verplichting in te laten gaan vanaf boekjaar 2022.

Geldt de verplichting tot elektronisch deponeren van de jaarstukken voor pensioenfondsen?

Pensioenfondsen vallen op basis van de Pensioenwet niet onder de uitzonderingen zoals geformuleerd in art. 2:396 en 397 Burgerlijk Wetboek. Daarom worden zij als grote rechtspersonen aangemerkt en hoeven zij de jaarstukken voorlopig nog niet elektronisch te deponeren. In de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel (Kamerstukken 2014-2015, 34 262, nr. 3) is aangegeven, dat het voornemen bestond om de verplichting tot elektronisch deponeren voor de groep 'grote rechtspersonen' (en dus ook de pensioenfondsen) in te laten gaan over het boekjaar 2019. Dat is inmiddels aangepast. Het voornemen is om deze verplichting in te laten gaan vanaf boekjaar 2022.

Geldt de verplichting tot elektronisch deponeren van de jaarstukken voor zorginstellingen?

Of een zorginstelling verplicht is om zijn jaarstukken bij de Kamer van Koophandel te deponeren, hangt af van de rechtsvorm: <http://www.kvk.nl/inschrijven-en-wijzigen/deponeren/deponeren-jaarrekening/welke-organisaties-moeten-jaarrekening-deponeren/>. Of de zorginstelling voor wie die verplichting geldt, per direct al verplicht is om zijn jaarstukken digitaal te deponeren, hangt af van zijn bedrijfsklasse: <http://www.kvk.nl/hoedeponeren/>. Voor zorginstellingen die hun jaarstukken bij de Kamer van Koophandel moeten deponeren én waarop de Regeling verslaggeving WTZi van toepassing is geldt daarbij een bijzondere regime. Deze zorginstellingen moeten rapporteren op basis van Titel 9 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (specifiek RJ 655). De Regeling verslaggeving WTZi bepaalt voorts dat de vrijstellingen voor kleine en middelgrote rechtspersonen niet van toepassing zijn op deze zorginstellingen (met uitzondering van de eisen met betrekking tot accountantscontrole voor bepaalde categorieën). Dat betekent dat deze zorginstellingen dus een jaarrekening moeten opstellen volgens de regels die gelden voor 'grote rechtspersonen'. Dientengevolge hoeven zij voorlopig de jaarstukken nog niet elektronisch te deponeren. In de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel (Kamerstukken 2014-2015, 34 262, nr. 3) is aangegeven, dat het voornemen bestond om de verplichting voor de groep 'grote rechtspersonen' (en dus ook de zorginstellingen waarop de Regeling verslaggeving WTZi van toepassing is) in te laten gaan over het boekjaar 2019. Dat is inmiddels aangepast. Het voornemen is om deze verplichting in te laten gaan vanaf boekjaar 2022.

Ik ben een kleine rechtspersoon en ik deponeer vrijwillig een accountantsverklaring (of andere extra informatie). Geldt de verplichting tot elektronisch deponeren ook voor mij?

Wanneer een kleine rechtspersoon vrijwillig een accountantsverklaring wil deponeren, maar verder niet voldoet aan de eisen die worden gesteld aan een jaarrekening voor middelgrote en/of grote rechtspersonen, is deze

kleine rechtspersoon verplicht vanaf boekjaar 2016 elektronisch te deponeren. Dat zelfde geldt voor kleine rechtspersonen die vrijwillig bepaalde extra informatie in de jaarrekening opnemen, denk aan een kasstroomoverzicht, maar verder niet voldoen aan de eisen die worden gesteld aan een jaarrekening voor middelgrote en/of grote rechtspersonen. De online service 'Zelf deponeren jaarrekening' ondersteunt enkel het deponeren van de jaarrekening. Een kleine rechtspersoon die aanvullende informatie wil (laten) deponeren, zoals de vrijwillige accountantsverklaring of andere extra informatie, kan hiervoor de online service 'Zelf deponeren jaarrekening' niet gebruiken en kan met SBR-software (laten) deponeren.

Geldt de verplichting ook voor een rechtspersoon die de jaarrekening in een andere taal (namelijk Engels, Duits, Frans) opstelt op basis van artikel 2:394 lid 1 van het Burgerlijk Wetboek?

Het systeem van elektronisch deponeren ondersteunt het deponeren van de jaarrekeningen die in Engels, Duits en Frans zijn opgesteld. De taal waarin de jaarrekening wordt opgesteld heeft dus geen invloed op het moment waarop de verplichting tot digitale deponering ingaat. Een jaarrekening in een andere taal kan met SBR-software worden gedeponerd. De online service 'Zelf deponeren jaarrekening' ondersteunt sinds medio 2019 het deponeren van de jaarrekening in zowel het Nederlands als het Engels. Duits en Frans worden niet ondersteund door deze online service.

Ik ben een kleine rechtspersoon en ik deponeer naast een enkelvoudige jaarrekening – vrijwillig – een geconsolideerde jaarrekening. Geldt de verplichting tot elektronisch deponeren ook voor mij?

Wanneer een kleine rechtspersoon zowel een enkelvoudige als een geconsolideerde jaarrekening – al dan niet met één enkele accountantsverklaring – deponeert, dan is deze rechtspersoon vanaf boekjaar 2016 verplicht elektronisch te deponeren. Deponeren is mogelijk met SBR-software. Hiertoe dient u beide jaarrekeningen in één enkel bestand ("XBRL-instantie") op te nemen. Wanneer een kleine rechtspersoon (vrijwillig) meer dan één accountantsverklaring bij één deponering wil voegen dan kan dat (nog) niet elektronisch. Dit is het geval wanneer bij zowel de enkelvoudige als bij de geconsolideerde jaarrekening afzonderlijke accountantsverklaringen worden afgegeven. Neemt u in voorkomende gevallen contact op met de Kamer van Koophandel: <http://www.kvk.nl/contact>

Geldt de verplichtstelling ook voor een middelgrote dochter in het geval aan het hoofd van de groep een rechtspersoon uit een andere EU-lidstaat staat?

De wet biedt op dit punt niet in alle gevallen uitsluitel. Daarom accepteert de KvK van dergelijke middelgrote dochters beide vormen van deponering (zowel op papier als via SBR); tot nader order van een eventuele rechterlijke uitspraak of verduidelijking van de wetgeving. Dochterondernemingen waarvan de moederonderneming een grote of beursgenoteerde onderneming is die buiten de EU is gevestigd moeten wél via SBR deponeren. Dergelijke moederondernemingen vallen buiten het bereik van de in het besluit genoemde rechtspersonen en hun dochterondernemingen kunnen daarom geen aanspraak maken op in de EU heersende beginselen van vrijheid van vestiging. De vrijstelling is gericht op ondernemingen die in de nabije toekomst via hun in de EU gevestigde moederonderneming te maken kunnen krijgen met de deponering volgens een uniform elektronisch verslagleggingsformaat dat in EU-verband is vastgesteld.

Geldt de verplichtstelling ook voor een middelgrote dochter in het geval aan het hoofd van de groep een Britse rechtspersoon staat?

Zie ook het antwoord op de vorige vraag. Voor Britse rechtspersonen geldt tot en met 31 december 2020 het overgangsrecht zoals afgesproken in het akkoord tussen het VK en de EU. Dat betekent dat alle EU-regels en wetten voor hen van kracht blijven. Zij zullen dan ook tot die tijd worden behandeld als EU-rechtspersonen. De jaarrekening over boekjaren 2019 en 2020 mogen dus nog gebruik maken van de vrijstelling voor dochterondernemingen die via hun in de EU gevestigde moederonderneming te maken krijgen met de deponering volgens een uniform elektronisch verslagleggingsformaat dat in EU-verband is vastgesteld.

Voor boekjaren die starten op of na 1 januari 2021 zal van belang zijn welke afspraken daarover het komend jaar tussen de EU en het VK worden gemaakt. Zonder nadere afspraken zullen deze dochterondernemingen geen beroep meer kunnen doen op deze vrijstelling.

Geldt de verplichting tot elektronisch deponeren van de jaarstukken ook voor woningcorporaties?

Rechtspersonen die de jaarstukken conform de eisen die gesteld worden aan middelgrote rechtspersonen (inclusief eis tot accountantscontrole) deponeren, zijn vanaf boekjaar 2017 verplicht deze middels SBR bij de KvK te deponeren. Dit geldt ook voor woningcorporaties. De praktijk is echter dat woningcorporaties er doorgaans voor kiezen de jaarstukken op te maken conform een grote rechtspersoon, daar de standaardmodellen voor de jaarrekening voor alle woningcorporaties gelijk zijn, ongeacht de grootteklasse (micro-onderneming, kleine, middelgrote of grote rechtspersoon), op grond van artikel 15, eerste lid en bijlage 3 van de Regeling toegelaten instellingen volkshuisvesting. Wanneer een woningcorporatie ervoor kiest de jaarstukken conform een grote rechtspersoon op te maken, dan is deze voorlopig (naar verwachting tot boekjaar 2022) vrijgesteld van het elektronisch deponeren via SBR.

Geldt de verplichtstelling ook voor een middelgrote dochter in het geval aan het hoofd van de groep een rechtspersoon die vrijwillig conform de eisen van een grote rechtspersoon deponereert?

Ja, daarvoor geldt de verplichting om via SBR te deponeren. Alleen dochters van in de EU gevestigde rechtspersonen welke wegens een *wettelijke verplichting* als grote rechtspersoon deponeren, zijn vrijgesteld van deponeren via SBR.

Dit is een uitgave van het:

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

Mei 2020 (versie 6) | Publicatie-nr. 0420-019